

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства

Освітня програма «Туризм»
Перший (бакалаврський) рівень

Спеціальність **242** «Туризм»

Галузь знань **24** «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Економіка підприємства
Викладач	Орлова Віра Василівна
Контактний телефон викладача	+38099 4464 144
E-mail викладача	v-orlova@ukr.net
Формат дисципліни	Змішаний (<i>blended</i>) – очно-дистанційний
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС –6 (180 год.) 180 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOnCourse&id_cat=73&id_cou=252
Консультації	Обговорення питань, що виникають у студентів під час вивчення тем.
2. Анотація до курсу	
Курс спрямований на формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань щодо економічного механізму функціонування підприємства; оволодіння практичними навиками які необхідні майбутнім спеціалістам для роботи на підприємствах туристичної сфери.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета – формування необхідної сукупності теоретичних і практичних знань з управління економікою на підприємствах туристичної сфери в сучасних умовах господарювання, вивчення прикладних аспектів економіки і принципів організації та ефективності функціонування підприємств туристичної сфери.</p> <p>Успішне досягнення мети можливе за умови якісного засвоєння матеріалів лекційного курсу та завдань, що виносяться на практичні, семінарські заняття, самостійну та індивідуальну роботу.</p> <p>Цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ефективно орієнтування у методах економічного впливу на процеси виробництва в умовах формування ринкової економіки; – розробляти шляхи підвищення продуктивності праці на підприємстві; – проводити аналіз фінансового стану підприємства і визначати основні шляхи його покращення; – застосувати методи та прийоми аналізу та планування економічних показників діяльності підприємства; – оцінювати рівень конкурентоспроможності підприємства; – обґрунтовувати економічну стратегію і тактику розвитку підприємства; – вільне оволодіння нормативно-правовими умовами економічної діяльності підприємства; – врахування специфіки економіки підприємств туристичної сфери; – визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та пошук шляхів його ефективного використання; – визначення поняття, механізму формування та використання доходів і прибутків підприємства від різних напрямів його діяльності; – інтенсивне використання алгоритмів розрахунку важливих показників господарської діяльності з врахуванням чинників зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування підприємства. 	
4. Компетентності	

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу
ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми
ФК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
ФК16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ФК18. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління
ФК19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів
ФК27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

5. Результати навчання

ПР17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
ПР18. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
ПР19. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань.
ПР20. Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання.
ПР21. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			30		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			30		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
VII	Туризм	4	Нормативний		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літерату ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Підприємство в сучасній системі господарювання. 1. Поняття і характерні риси підприємства, основні види його діяльності. 2. Нормативно-правові основи функціонування підприємств. 3. Види підприємств, їх характеристика. 4. Об'єднання підприємств. 5. Зміст і поняття	лекція; практичні роботи	3, 17, 18, 19	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (16 год + 12 год с.р.)	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>підприємницької діяльності. 6. Історія розвитку підприємницької діяльності. 7. Форми здійснення підприємницької діяльності. 8. Поняття і зміст інтрапренерства. 9. Державна підтримка підприємницької діяльності.</p>					
<p>Тема 2. Трудові ресурси підприємства. 1. Поняття персоналу, його класифікація. 2. Характеристика персоналу підприємства за професійно-кваліфікаційною ознакою. 3. Особливості встановлення норм і нормативів праці на підприємстві. 4. Показники руху персоналу на підприємстві. 5. Кадрова політика підприємства. 6. Створення ефективної системи управління персоналом на підприємстві.</p>	лекція; практичні роботи	1, 2, 3, 7-11	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (8 год+ 12 год с.р.)	2 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять
<p>Тема 3. Майнові ресурси (активи) підприємства. (Виробничі фонди та нематеріальні ресурси). 1. Сутність капіталу, його класифікація. 2. Характеристика основних виробничих фондів, їх склад і структура. 3. Особливості обліку й оцінки основних виробничих фондів. 4. Переоцінка основних виробничих фондів. 5. Поняття амортизації, методи нарахування амортизації об'єкта основних засобів.</p>	лекція; практичні роботи	4, 5, 6, 11	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (12 год+ 16 год с.р.)	4 бали	протягом семестру згідно з розкладом занять

<p>6. Поняття зносу, методи його розрахунку.</p> <p>7. Показники ефективності використання основних фондів.</p> <p>8. Поняття нематеріальних ресурсів, їх види та характеристика.</p> <p>9. Поняття нематеріальних активів та особливості їх обліку.</p> <p>10. Оцінка нематеріальних активів підприємства.</p> <p>11. Методи і способи оцінки нематеріальних активів підприємства.</p>					
<p>Тема 4. Продуктивність, мотивація та оплата праці..</p> <p>1. Поняття мотивації праці, її зміст і види.</p> <p>2. Методи підвищення вмотивованості праці.</p> <p>3. Теорії мотивації.</p> <p>4. Соціально-економічна сутність заробітної плати.</p> <p>1. Особливості організації оплати праці на підприємстві.</p> <p>2. Тарифна система оплати праці на підприємстві.</p> <p>3. Форми і системи оплати праці на підприємстві.</p> <p>Продуктивність праці: поняття і види.</p> <p>8. Методи обчислення продуктивності праці, їх переваги та недоліки, сфера застосування.</p>	<p>лекція; практичні роботи</p>	<p>1, 6, 20,</p>	<p>завдання відповідно до вказівок практичної роботи; вивчення тематичного матеріалу (12 год+ 8 год с.р.) Тестовий контроль</p>	<p>5 балів, 5 балів,</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>
<p>Тема 5. Витрати підприємства.</p> <p>1. Поняття витрат, їх класифікація та роль</p> <p>2. Поняття собівартості продукції</p> <p>3. Особливості калькуляції собівартості продукції на підприємствах</p> <p>4. Методи калькуляції собівартості продукції на підприємстві</p>	<p>лекція; практичні роботи</p>	<p>12, 19, 20</p>	<p>завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу (8 год+ 16 год с.р.)</p>	<p>5 балів;</p>	<p>протягом семестру згідно з розкладом занять</p>

5.Поняття цін, їх види та функції 6.Методи ціноутворення 7.Вибір стратегії ціноутворення на підприємстві					
Тема 6. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства 1. Поняття доходу та прибутку як основних показників виробничо-господарської діяльності 2. Особливості здійснення багатофакторного аналізу прибутку. 3. Поняття фінансової діагностики підприємства та оцінка фінансово-економічного стану підприємства 4. Напрямки підвищення ефективності діяльності підприємства в ринковому середовищі.	лекція; практич на робота	4, 5, 6,11	завдання відповідно до вказівок практичних робіт; вивчення тематичного матеріалу, (4 год+ 16 год с.р.) Тестовий контроль	5 балів; 5 балів	протягом семестру згідно з розкладом занять
7. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	100б = 30б (поточний контроль) + 10б(контр. роб) + 10б(теорет. контроль (тест)) + 50 б.(Підсумковий тест (екзамен)) Оцінка за поточний контроль (максимум 50 балів) – середнє арифметичне з округленням до цілого оцінок отриманих на практичних заняттях та при перевірці самостійної роботи студентів, помножених на деякий коефіцієнт. Екзамен – 50 балів				
Вимоги до письмової роботи	Виконувати чітко до вказаних інструкцій				
Практичні заняття	Оцінюється за 5-ти бальною шкалою				
Умови допуску до підсумкового контролю	Здача і захист практичних робіт, контрольної роботи та тесту з теоретичним контролем знань				
8. Політика курсу					
Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2					
9. Рекомендована література					
1. Богиня Д.П. Основи економіки праці. Київ : Знання-Прес, 2001. 312 с. 2. Бойчик І.М. Економіка підприємства. навчальний посібник. Київ : Атіка, 2002. 480 с. 3. Варналій З.С. Основи підприємництва. Київ : Знання-Прес, 2002. 239 с. 4. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства : навчальний посібник 2-ге видання., 2010. 488 с. 5. Дядечко Л.П. Економіка туристичного бізнесу : навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 224 с. 6. Гринчуцький В.І. Карапатян Е.Т., Погрішук Б.В. Економіка підприємства : навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Київ : ЦУЛ, 2012. 304 с.					

7. Швидатенко Г.О. Економіка підприємства : підручник. Київ : КНЕУ, 2009. 816 с.
8. Петровича Й.М. Економіка підприємства : підручник. 2-ге вид., виправл. Львів, Магнолія плюс, видавець СПД ФО В.М. Піча. 2006. 580 с.
9. Чаюн І.О., Богославець Г.М., Стасюк Л.Л. Економіка підприємства : Київ, КНЕУ, 2005. 569 с.
10. Сідун В.А. Економіка підприємства : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 356 с.
11. Харів П. С. Економіка підприємства : збірник задач і тестів. Київ : Знання-Прес, 2001. 301 с.
- Допоміжна**
12. Грещак М.Г., Коцюба О.С. Управління витратами : навчальний посібник. Київ, КНЕУ, 2006. 132 с.
13. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства. Київ : Хвиля-Прес, 2000.
14. Харів П.С. Економіка підприємств : Тернопіль : Економічна думка, 2002. – 449 с.
15. Петрович Й.М. Економіка виробничого підприємництва К.: Знання, 2001.
16. Петрович Й.М., Будіщева І.О., Устінова І.Г. : Економіка виробничого підприємства : навчальний посібник / за ред. Й.М. Петровича. 2-ге видання, переробка і доповнення. Київ, Т-во «Знання», КОО, 2001. 405с .
17. Шегди А.В. Економіка підприємства : навчальний. посібник : К.: Знання, 2005. 431 с.
18. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства : підручник / за аг. ред. С.Ф. Покропивного. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ : КНЕУ, 2005. 528 с.
19. Економіка підприємства: пошук шляхів розвитку: посібник. Київ : МАУП, 2005. 80 с.
20. Протопова В.О. Економіка підприємства : навчальний посібник. Київ : ЦУП, 2003. 220 с.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики: www.ukrstat.gov.ua
2. Антимонопольний комітет України: www.amc.gov.ua
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі: www.me.gov.ua
4. Державне агентство України з туризму і курортів: <http://www.tourism.gov.ua/ua/>

Викладач:

**доцент кафедри управління
соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту**

В.В.Орлова